

► Muôn Màu Cuộc Sống

GIỮ GÌN DANH TIẾNG

"Bưởi Biên Hòa ngọt giọng khách miền xa"

Bài và ảnh: BÍCH VÂN

Miền Nam tự hào là vùng đất bạt ngàn hoa trái. Người ta biết đến chôm chôm, bơ, sầu riêng, mít tố nữ, nhãn, quýt, xoài, bưởi... từ miền Đông xuôi xuống miền Tây Nam bộ, mỗi vùng có đặc sản riêng. Nói về bưởi, người ta không chỉ nói đến Năm Roi, Da xanh... mà sẽ nhớ ngay đến thứ đặc sản nổi tiếng từ lâu được phù sa sông Đồng Nai dâng tặng: bưởi Tân Triều.

Bưởi Tân Triều có xuất xứ từ xã Tân Triều thuộc tỉnh Biên Hòa trước đây, nay thuộc xã Tân Bình, huyện Vĩnh Cửu tỉnh Đồng Nai. Cách trung tâm TP.HCM 40 km, cách trung tâm TP. Biên Hòa 10 km, cù lao Tân Triều là một địa danh nổi tiếng gắn liền với bưởi. Từ phù sa sông Đồng Nai kết hợp với điều kiện thổ nhưỡng, khí hậu khiến cây bưởi ở đây phát triển tốt và có hương vị khác hẳn bưởi ở các nơi khác. Các loại bưởi ngon nhất đều tập trung ở vùng đất phù sa cổ này với khoảng 11 loại như: bưởi đường lá cam, bưởi ổi, bưởi

thanh trà, bưởi đường nón, bưởi đường hồng, bưởi đường da láng, bưởi thanh... Mùa bưởi ở đây bắt đầu từ tháng 10 và rộ lên vào tháng

11, tháng chạp âm lịch nhưng hàng năm vẫn có bưởi ra trái mùa.

Trái bưởi có nhiều tác dụng tốt cho sức khỏe con người. Trong dịch ép

Bưởi ngon được "tập kết" về làng du lịch sinh thái Năm Huệ phục vụ du khách

Một góc làng du lịch sinh thái Năm Huệ

múi bưởi có khoảng 9% acid xitric, 14% đường, ngoài ra, còn có lycopene, các men amylaza, pyroxydaza, vitamine C, A và B1. Dịch ép múi bưởi dùng làm thuốc chữa đái tháo đường, thiếu vitamin C... Nước ép hoa bưởi được dùng trong chế biến thực phẩm, làm thơm thức ăn, bánh trái; vỏ hạt bưởi dùng làm thuốc cầm máu; vỏ quả bưởi dùng làm nem chay, nấu chè, chữa ăn uống không tiêu, đau bụng, ho; lá bưởi tươi để nấu xông chữa cảm cúm, nhức đầu. Không chỉ vậy, bưởi là loại cây ăn trái dễ trồng, có tuổi thọ cao, chu kỳ khai thác kéo dài, mang lại giá trị kinh tế

nên đã trở thành một trong những cây chủ yếu được chọn để phát triển ở Đồng Nai.

Huyện Vĩnh Cửu hiện có khoảng hơn 700 ha bưởi, trong đó riêng vùng Tân Triều ở xã Tân Bình có khoảng 500 ha. Các giống bưởi ở đây được người tiêu dùng ưa chuộng và nhiều năm liền được xếp hạng đầu bảng trong các hội thi trái cây ngon do Trung tâm Cây ăn quả vùng Đông Nam bộ bình chọn. Tại Festival Trái cây Việt Nam lần thứ I-2010 (diễn ra tại tỉnh Tiền Giang từ ngày 19-24/4) đã công bố hơn 50 mẫu trái cây đoạt

giải Hội thi trái ngon an toàn, trong đó có giống bưởi Tân Triều. Tháng 11/2006, Cục Sở hữu trí tuệ đã cấp giấy chứng nhận đăng ký nhãn hiệu hàng hóa "Bưởi Biên Hòa - đặc sản Tân Triều" cho Hội Làm vườn huyện Vĩnh Cửu - đơn vị đại diện cho tập thể các hộ trồng bưởi thuộc địa bàn huyện Vĩnh Cửu. Đây là nhãn hiệu trái cây đầu tiên của Đồng Nai được quảng bá trên thị trường trong và ngoài nước. Những năm gần đây, đã có hơn 50 đơn vị ở các tỉnh trong cả nước đặt làm đại lý tiêu thụ bưởi Biên Hòa - đặc sản Tân Triều.

Ngoài sản phẩm chính là trái bưởi đang được tiêu thụ mạnh, Tân Triều còn đang phát triển các sản phẩm từ bưởi như rượu bưởi, gỏi bưởi, nem bưởi... và khai thác loại hình du lịch sinh thái làng bưởi đầy thú vị. Về Tân Triều, ghé khu du lịch sinh thái Làng bưởi Năm Huệ, chúng ta sẽ tìm được cảm giác thư giãn cuối tuần, hòa mình vào thiên nhiên cây trái với những lối vườn cù lao xanh mát, ngạt ngào hương bưởi. Ở đây, ta có thể thưởng thức ngay các loại bưởi ngon như bưởi thanh long nước nhiều, vị ngọt thanh; bưởi đường cam lớn trái, vỏ mỏng, ít hạt, tép no, tròn, ngọt ngào, mát dịu... Loại nhất là bưởi ổi. Giống bưởi này chỉ to bằng quả ổi xá lị nhưng rất ngon và ngọt. Bưởi ổi có hương vị dịu dịu như mùi ổi chín, vỏ mỏng, múi dày, hạt ít, thậm chí có nhiều cây cho trái không có hạt. Đặc biệt, bưởi ổi hái

Sản phẩm rượu bưởi cung cấp ra thị trường

► Muôn Màu Cuộc Sống

xuống không cần ăn ngay mà có thể để lâu hàng tháng, trông nhão, xù xì như da cóc... Nhưng chính khi đó, bưởi ổi mới ngon đúng độ: thơm ngát, cơm bưởi hồng hào, mát rượi, ngọt thanh tao...

Làng bưởi Năm Huệ còn nổi tiếng với món gỏi bưởi và rượu bưởi. Gỏi bưởi được làm từ tép quả bưởi đường trong vườn vừa chín tới trên cành, trộn với tôm sông mang lại mùi vị rất riêng: một chút the, một chút chua và một chút ngọt thanh hòa quyện. Rượu bưởi mới là món hấp dẫn nhiều thực khách. Rượu bưởi được lên men tự nhiên từ tép bưởi nguyên chất nên giữ được mùi vị đặc trưng là chua chua, ngọt ngọt và một chút cay nồng, phù hợp cho cả nam và nữ. Rượu bưởi được đựng trong các bình dung tích 0,75 lít làm bằng gốm có hình dáng, màu sắc tương tự như trái bưởi rất đẹp mắt. Ngoài việc mang đến một sản phẩm thú vị, việc sản xuất rượu bưởi ở Tân Triều còn tận dụng được những trái bưởi không đủ chất lượng hàng hóa (trái bưởi có hình dáng, màu sắc không bắt mắt), giúp nâng cao giá trị kinh tế của cây bưởi.

Để bưởi Tân Triều phát triển và giữ vững uy tín, chất lượng thương hiệu, từ năm 2007, Trung tâm Nghiên cứu cây ăn quả miền Đông Nam bộ kết

Ly rượu bưởi hấp dẫn...

hợp với UBND huyện Vĩnh Cửu tỉnh Đồng Nai đã hoàn thành nghiên cứu chọn tạo giống, phục tráng và đưa vào sản xuất đại trà giống bưởi đường lá cam ít hạt và giống bưởi ổi, hình thành vùng bưởi đặc sản, đồng thời xây dựng mô hình ứng dụng tiến bộ kỹ thuật thâm canh, xen canh theo hướng canh tác tiên tiến, giúp nâng cao năng suất, chất lượng tốt và cung cấp nhiều chủng loại

trái cây đáp ứng yêu cầu hình thành vùng du lịch sinh thái vườn tại vùng bưởi đặc sản Tân Triều. Song, vượt lên trên những gì còn tồn tại, không ai có thể phủ nhận, xứ bưởi Tân Triều mang nét đẹp đặc trưng của một vùng đất Đông Nam bộ miệt vườn dân dã ven sông. Vùng quê mang lại sự thư thái trong lành cho tâm hồn con người, sự thưởng thức tinh tế những đặc sản. □

Thơm lừng mùi hoa bưởi, thoang thoảng hương hoa cau...

Món gỏi bưởi ở đây có vị rất riêng không tả nổi...